ל) שבת קב. יבמות לד.כריתות יג:, ב) [מכות כב.],

ג) ושסן, ד) ומכות כב.ן,

ג) [טט], 1) [מכוע כב.], 6) הוריות ט. כריתות ב:, 1) [לעיל כא:], 1) בדפו״י

עמהם, ה) ואוסר האחרון החמיכה במה כו' כל"ל.

יעב״ן, ע) ק״אליתא, י) [דף

ט:ן, ל) ול"ל כבקבועין,

ט.], שי [ני ני פבופוע], () [סנהדרין פד.], (מ) [דבריהם לריך ביאור ועי׳

מד א מיי' פ"ד מהל' שבועות הל' יא סמג

לאוין רמא טוש"ע י"ד סי רלח סעיף ו: מה ב מיי' פ"ו כה סעיף ו. מה ב מיי פ"ו מהלי שגגות הל' ד [ופי"ד מהל' מאכלות אסורות הל'

יח] סמג עשין ריג: ג [מיי' פ"ו מהל' שבועות הל"א טוש"ע יו"ד סי :[ל

רכן: ד [מיי' פ"ד מהל' נדרים הל' ז שו"ע י"ד סיי שכג סעי' א בהגה]:

רבינו חננאל

איסור מוסיף בחדא חתיכה כגון חתיכה של אחלב והדאמר בפ' אמרו לו (כריתות הקדש שאסור לישראל טמא ומותר לישראל טהור. או בשר חטאת דף יד.) אקדשה מיגו דאיתוסף בה או בשר אשם שאסור לישראל ומותר לכהן נעשה נותר מגו דאיתוסף כולל הוא ולא קרי ליה מוסיף אלא משום שהוא חמור על קל: בה איסורא לכהז איתוסף בה נמי לישראל: אמר רבא שבועה שלא אוכל תאנים וחזר ואמר שבועה שלא אוכל תאנים וענבים למאן דאית ליה איסור כולל מגו דחיילא שבועה דקסבר אין עירוב והולאה ליוה"כ ואין נראה דבכריתות (שם) מסיק אענבים חיילא נמי אתאנים. ואם אכל תאנים הא דרפרם בדותא היא וחייב משום הולאת שתיהן ונקט שבת לאפושי חייב שתים. וזהו איסור של עצמו היא גרמה להן ור' מאיר חשיב ליה בהדי אכילות איסור. ואותבינן עליה מהא דתנן בכריתות פרק אמרו לו אכלת חלב. יש משום דבליעתו זו היא הנחתו כדאמריגן (שבת דף פ.) כתב ב' אוכל אכילה אחת וחייב אותיות כשהוא מהלך חייב כתיבתן אחד. ואלו הן טמא שאכל זו היא הנחתן: שלא אוכל תמרים חלב נותר מן המוקדשין ביוה"כ. פי' חייב חטאת וחלב. מפר"ת דאתיא בלאו והן משום שהוא טמא ואכל קדש. ומשום שאכל . חלב. ומשום שאכל נותר. היתר אבל בלאו הכי לא משמע ומשום יוה"כ. ומשום שנהנה מן ההקדש מביא אלא חלב האסור עיקר החלב ותימה אשם. ואם איתא ניתני כגון שנשבע שלא יאכל אמאי לא פריך נמי לר' יוחנן מהכא תמרים וחלב (זה) דמיגו דמיילא שבועה אתמרים חיילא נמי אחלב ויהיה דאיכא שום תנא דאית ליה איסור כולל בבא מאליו ולא בבא מחמת חייב ה' חטאות. ודחי חייב הי חוסאות. חודי כי קתני האי תנא איסור הבא מאליו כגון הנותר עלמו אבל מדרבא משמע ליה דאין חילוק והשתא נמי ניחא דאי לאו שעבר היום ונעשה מאליו מעצמו כדאמרן לא קתני. ואקשינן והרי האי תנא קתני מוקדשין ואיסור של מוקדשין מעצמו של אדם שמקדישו הוא. ודחי׳ מוקדשין האי בכור הוא דקדושתו מאליו ולא אדם . קא מקדיש. איבעית תימא קא מקר ש. ארבית תימא שבועת ביטוי קרבן עולה ויורד הוא. אם הוא עשיר כשבה. ואם הוא עני כשבה. ראם הוא עני תורים ובני יונה. ומשום הכי לא תני ליה. ואקשינן והרי טמא שאכל קדש והרי טמא שאכל קדש שהוא בעולה ויורד. ותני ליה. ודחי׳ זה הטמא נשיא ואליבא דר׳ אליעזר קרבן קבוע. דתנן בהוריות קובן קבוע. ווגן בווויווג סוף פ״ב ר׳ אליעזר אומר הנשיא מביא שעיר. ל) פי׳ אשם מעילות שמביא הנהנה מן ההקדש

> א) נראה דחסר כאן ול"ל והרי אשם דודונו לאו. פי' אשם מעילות וכו׳.

ומאן דפטר דלית ליה איסור כולל כי אמר איסור מוסיף כו'. לאו אדר׳ שמעון קאי דשמעינן ליה בהדיא לרבי שמעון דלית ליה איסור מוסיף בפ' ד' אחים (יבמות דף לב. ושם) גבי נשא חי ואח"כ נשא מת דקאמר רבי שמעון אינו חייב אלא משום

אחות אשה בלבד ולא חייל עליה

איסור אשת אח אע"ג דאיתוסף בה

איסור לגבי שאר אחין אלא אשאר

תנאי קאי דלית להו איסור כולל

ואית להו איסור מוסיף כגון ר' יוסי

בפ׳ ד׳ אחין (שם) דקאמר אשת איש

ונעשית חמותו נידון באשת איש ואמר

דמודה באיסור מוסיף: יש אוכל אכיל'

אחת כו'. פי' נקונט' דמוקדשין הוי

איסור כולל דמיגו דחייל אבשר חייל נמי

איסור הנאה איתוסף בה איסור

לגבי אכילת חלב התם נמי איסור

אם היתה שכת והוציאו כפיו חייכ.

שבת אבל משום הולאת יוה"כ לא

איסוריה: אברן לו אינו מן השם.

דמשמע נמי חלב שעל גבי הקיבה

או של חיה לפי שמזכיר עמו דבר

וי"ל משום דדלמה קסבר ר' יוחנן

פירש בקונטרס משום הולאת

חשובי אחשביה אלא הכא מי אחשביה אמר רבא מאי מעמא דמאן דאית ליה איסור כולל מידי דהוה אאיסור מוסיף ומאז דפטר דלית ליה כי אמר איסור מוסיף בחדא חתיכה בשתי חתיכות לא אמרי' ואמר רבא למאן דאית ליה איסור כולל אמר שבועה שלא אוכל תאנים וחזר ואמר שבועה שלא אוכל תאנים וענבים מיגו דחייל אענבים חייל נמי אתאנים פשיטא מהו דתימא איסור הבא מאליו אמריגן איסור הבא מעצמו לא אמריגן קמ"ל: מתיב רבא בריה דרבה יש אוכל אכילה אחת וְחייב עליה ארבע חמאות ואשם אחד ואלו הן ממא שאכל חלב והוא נותר מן המוקדשין ביוה"כ ר' מאיר אומר אף אם היתה שבת והוציאו (6) חייב אמרו לו אינו מן השם ואם איתא משכחת לה חמש כגון שאמר שבועה שלא אוכל תמרים וחלב מיגו דחייל אתמרים חיילא נמי אחלב כי קתני איסור הבא מאליו איסור הבא מעצמו לא קתני יוהרי הקדש בבכור דקדושתו מרחם איבעית אימא כי קתני ימידי דלית ליה שאלה ישבועה דאית ליה שאלה לא קתני הרי יהקדש הא אוקמינן בבכור איבעית אימא כי קתני קרבן קבוע קרבן עולה ויורד לא קתני הרי טמא שאכל את הקדש דקרבן עולה ויורד הוא בנשיא ורבי אליעזר היא ידאמר נשיא מביא שעיר רב אשי אמר כי קתני מידי דחיילא כשיעור שבועה דחיילא אפחות מכשיעור לא קתני יהרי הקדש הא בעינן שוה פרומה ורב אשי

מאויריא אמר ר' זירא כי קתני זדונו כרת זדונו לאו לא קתני והרי אשם דודונו לאו וקתני הכי מאי קמ"ל רבא טפי מר' יוחנן ומיהו יש לומר דאינטריך לאשמועינן אע״פ ששניהן באין מחמת עלמן: בינן דחיילא אתמרים חיילא נמי אחלב. אע"ג דמאן דאית ליה איסור כולל מודה דעל חמור לא חייל כדמפרש רבינו תם בפרק ארבעה אחים (יבמות דף לג: ד"ה אמר ר"י) גבי הבערה ללאו ילתה מ"מ חיילא שבועה אחיסור חלב דקיל הואיל והותר מכללו כדאמרי׳ בסוף פ׳ גיד הנשה (חולין דף קג.) התורה אמרה יבא איסור נבילה ויחול אאיסור חלב: הרד הקדש הא בעיגן שוה פרומה. © המ"ל הא אוקימנא בבכור כדמשני לעיל: והרדי אשם דודונו לאו. פי בקונטרס דמוזר לא יאכל כי קדש הם לא נפקא דההוא בקדשים הנאכלין לכהנים כתיב וכל שיש בו היתר לכהנים אין בו מעילה וכן משמע בפרק בתרא דמכות (דף יח.) דפריך ולילקי נמי משום וזר לא יאכל כי קדש הם ומשני ה"מ היכא דחזי לכהנים הכא לא חזי לכהנים וקשה דבכריתות (דף ד.) מוקמינן וזר לא יאכל כי קדש הם בחלב המוקדשין דקאמר התם האוכל חלב המוקדשין לוקה ב' משום וזר לא יאכל כי קדש הם וחלב לא חזי לכהנים מיהו י"ל דאע"ג דחלב לא חזי לכהנים מ"מ קרינן בהאי קרבן ואכלו אותם אשר כופר בהם דהיינו בשר ולא אתא למעוטי אלא כשאוכל בשר חטאת ואשם לפני זריקת דמים דלא קרינן ביה ואכלו והשתא מ"ל דלאו באשם מוזר לא יאכל כי קדש הם נפקא וכן משמע בפ"ק דכריתות (דף ד:) דלאו דזרות לא הוי מג"ש דתרומה גבי מ"ש חלב דאיכא תרי לאוי לאו דזרות דם נמי כו' ול"ע שם: 656

אליעזר היא כו'. במסכת הוריות ואמרינן התם ' לא א"ר אליעזר קרבן קבוע לנשיא בעבירה דקרבן עולה ויורד אלא בטומאת מקדש וקדשיו הואיל ונאמרה בו כרת י בקבועה אבל בשמיעת הקול ובבטוי שפתים לא אמר: דחיילא אפחום מכשיעור. במפרש: הרי הקדש. אשם מעילות בא על שוה פרוטה אפילו פחות מכזית: הא בעינן שוה פרוטה. והיינו שיעוריה: מאויריא. מקום: אשם. מעילה: דודונו לאו. דתנים ⁶ הזיד במעילה רבי אומר במיתה וחכמים אומרים באזהרה ואמרינן מאי טעמא דרבי גמר חטא חטא מסרומה דאיכא אזהרה ומיחה בידי שמים ורבנן אמרי אמר קרא בתרומה [ויקרא כב] ומסו בו כי יחללוהו בו ולא במעילה ממיחה מעטיה אבל באזהרה קאי מג"ש דחטא חטא. ואית דילפי מוכל זר לא יאכל קדש [שם] ולאו מילתא היא דההיא בתרומה כתיב ומוזר לא יאכל כי קדש הם [שמות כט] נמי לא אתיא דההוא בקדשים הנאכלין לכהנים כתיב וכל שיש בו שעת היתר לכהנים אין בו מעילה [משלה ב.]:

אלא איסורין הבאים מאיליהן: והרי הקדש. אשם מעילות דאתי ליה משום דיבורו שהקדישו: שאלה. לחכם להתיר האיסור: והרי הקדש. שבא ע"י נדר וכל נדרים יש להן שאלה: בנשיא ורבי

הגהות הב"ח

(א) גם' אם היתה שבת

והוליאו בפיו חייב:

מוסף רש"י ארבע חטאות. משום חלב, משום נותר, משום אכילה יוה"כ. משום אכילת יוה"כ, משום טומאת הגוף ואכל קדש, אחד. ראשם מעילות דאפילו הוא כהן גבי אימורים זר הוא (שבת ... קב. וכעי״ז יבמות לד. וב. וכעיד בנוות יג:). אף אם וכריתות יג:). אף אם היתה שבת כו׳. ומשום יוה״כ לא מיחייב בהולאה, דקסבר אין עירוב והולאה מיה"כ (שבת שם ויבמות

חשובי אחשביה. באכילתו וגילה על עלמו שאינו קן בהן. לא שמעתיה כן אכן הוא עיקר בעיני. וסוגיא דעלמא גרס משכחת לה כדרבא ומפרשי לה בנבלה מוסרחת ואי אפשי בה מכמה קושיות חדא דמסרחת לאו נבלה מקריא ואין כאן שבועת הן ועוד דרבא מאי בעי הכא הוה ליה למימר

משכחת לה בנבלה מסרחת ועוד אף אנן נמי תנינא לא אתיא שפיר: מידי דהוה אאיסור מוסיף. דמאן דלית ליה איסור חל על איסור באיסור כולל אית ליה באיסור מוסיף כדאמרינן ביבמות פרק ארבעה אחים (דף לב:) מודה רבי יוסי באיסור מוסיף. איסור כולל קרי היכא דאין איסור אחרון מוסיף על החתיכה כלום אבל מרבה הוא איסור על האדם בדברים אחרים כגון נבילה ביוה"כ דלא בא לאוסרה אלא באכילה ובאכילה כבר אסורה היא משום נבילה נמצא שלא הוסיף עליה איסור אחרון כלום אבל ריבה איסורה על האדם לאוסרו בכל אוכלין שבעולם ואמרינן מיגו דחל יוה"ל על החדם ליחסר בשחר אוכלים משום יוה"כ כולל נמי את הנבילה י) עמה להתחייב משום יוה"כ. איסור מוסיף כשאיסור אחרון מוסיף על חתיכה עלמה דבר שלא היה בה ע"י איסור ראשון ח ואוסר החתיכה האחרון במה שהיתה מותרת קודם שבא איסור האחרון כגון חלב של קדש אסור לאכול משום חלב ומותר לגבוה למזבח נעשה נותר מוסיף עליו איסור למה שהיתה מותרת לו דנפסל להקרבה והכי אמרינן מתוך שחל עליה שם נותר לאוסרה על המזבח ואין איסור הראשון מעכב על ידו מלחול שאין זה איסור חל על איסור חל עלי׳ נמי איסור שם נותר אצל כל אדם האוכלו להתחייב עליו משום חלב ומשום נותר אעפ"י שיש כאן איסור חל על איסור: כי אמרינן איסור מוסיף בחדא חתיכה. כדמפרש מתוך שחל עליה שם

איסור שני אצל דבר שהיה מותר לו חל עליה אף אצל דבר שהיתה אסורה לו כבר אבל מחתיכה לחתיכה לא אמר מתוך שחל על האדם אצל חתיכה זו יחול עליו אף אלל חתיכה אחרת ש (זו) בכולל לא אמרינן: מהו דתימא. באיסור הבא מעלמו לא אמרינן כולל: אכילה אחת. זית אחד: טמה שהכל הלב כו". חייב משום חלב ומשום נותר ומשום יוה"כ ומשום טמא שאכל את הקדש הרי ארבע חטאות ואשם אחד מעילה ואפי׳ הוא כהן גבי חלב דקדש מועל הוא דאמר מר (תמורה דף לב:) כל חלב לה' [ויקרא ג] לרבות אימורי קדשים קלים למעילה והנהו כולהו איסור חל על איסור נינהו או ע"י כולל או ע"י מוסיף שהרי משנולדה הבהמה נאסר חלבה אקדשה מיגו דחל איסור מוקדשים אבשר ועור חל נמי אחלב הרי כולל הוה ליה נותר מיגו דאיתוסף בה איסורא לגבי מזבח על חתיכה זו משום נותר איתוסף נמי לגבי גברא משום נותר הרי מוסיף איטמא גברא מיגו דאיתסר האי גברא בקדשים הנאכלים משום טומאה איתסר נמי בהאי חלב משום טומאה הרי כולל הוה ליה יוה"כ מיגו דאיתסר אף בחולין משום יוה"כ איתסר נמי בהאי משום יוה"כ: אף אם היתה שבת כו'. דאילו אהולאת יוה"כ לא מיחייב דקסבר אין עירוב והולאה ליוה"כ [כריתות יד.]: והוליאו. בפיו בשעת אכילה: אינו מן השם. אין חטאת זו באה משום האכילה אלא משום הולאה: ואם איתא. דאמרינן כולל באיסור הבא מעלמו אכתי הוה ליה לתנא לטפויי חטאת בהאי כזית כגון שבועה כו': כי קחני כו'. אע"ג דאית ליה כולל נמי באיסור הבא מעצמו הכא לא חשיב

בחמאת